

23.07.2019

Preverili sme stav voľných pracovných miest

Hoci úrady práce evidujú viac ako 136-tisíc záujemcov, ktorí sú ihneď pripravení nastúpiť do práce, zamestnávateľa majú problém s obsadzovaním voľných pozícií. Tých dokonca mesiac čo mesiac pribúda. Preverili sme preto, či sú všetky hlásené voľné miesta reálne a ako úrady spolupracujú pri ich obsadzovaní.

Úrady práce intenzívne pomáhajú zamestnávateľom organizovať výberové konania a hľadať vhodných kandidátov na voľné pracovné miesta. Tie musia od začiatku roka povinne hlásiť na úradoch. Z viac ako 92-tisíc pozícií chcú aktuálne 78 % obsadiť zamestnávateľa evidovanými nezamestnanými, pričom na takmer 15-tisíc žiadajú zorganizovať aj výberové konanie. Na ostatné miesta im stačí, ak im úrad odporučí nezamestnaného. „Pri vyše pätine, čo je vyše 20-tisíc nahlásených voľných pracovných miest, nemá zamestnávateľ záujem spolupracovať s úradom práce. Reálne predpokladáme, že to môže byť strategický ťah z jeho strany, možno formálnosť, alebo možno nahlásil miesto len preto, že objektívne čaká na cudzincov a nemá záujem obsadiť miesto slovenskými občanmi,“ hovorí o zisteniach minister práce, sociálnych vecí a rodiny Ján Richter.

Pri preverovaní, prečo sa úradom práce nedarí v požadovanej miere obsadzovať nahlásené miesta evidovanými nezamestnanými sme zistili, že mnohí zamestnávateľa nemajú záujem okamžite obsadiť dané pozície. Taktiež sa stáva, že ak zamestnávateľ nájde zamestnanca, úradu práce to neoznámia a miesto je evidované ako voľné. „Mnohé sú nahlásené aj duplicitne. Ak sa zamestnávateľ obráti na agentúru dočasného zamestnávania a povie jej počet pracovných miest, ktoré by chcel obsadiť, agentúra tieto voľné pracovné miesta nahlási na úrad práce. Vo veľa prípadoch tak urobí aj zamestnávateľ,“ opisuje Ján Richter. Výsledkom je, že v skutočnosti je na obsadzovanie vhodných len približne 53 000 voľných miest. So sociálnymi partnermi chce preto minister hovoriť o zrealizovaní ich počtu.

Obsadzovanie miest sťažuje aj štruktúra nezamestnaných. Viac ako polovica z nich bezprostredne pred zaradením do evidencie nepracovala, takmer 14 % sú bývalí pomocní a nekvalifikovaní pracovníci a približne 8 % prišlo do evidencie zo služieb a obchodu. „Na najžiadanejšie pracovné pozície máme málo vhodných kandidátov. Napríklad evidujeme 32 851 pozícií pre operátorov a montérov strojov a zariadení, pričom v evidencii máme len necelých 8-tisíc uchádzačov s takouto profesiou,“ približuje minister Richter. Opačná situácia je pri administratívnych pracovníkoch, ktorých úrady práce evidujú dvakrát toľko ako voľných pozícií.

Úrady sa však stretávajú aj s odmietaním práce zo strany nezamestnaných. Najčastejšie pre nízku mzdu, problémy s cestovaním do práce alebo sa potrebujú starať o dieťa či chorého blízkeho. „V evidencii máme aj takých, ktorí trpia závislosťou, exekúciami, sú negramotní, nemajú dostatočné hygienické či pracovné návyky, majú záznam v registri trestov a pod. Tvoria viac ako 7 % zo všetkých evidovaných a máme jednoducho problém s ich umiestnením na trhu práce,“ dopĺňa minister. Dodáva, že úrady práce budú naďalej intenzívne pracovať s nezamestnanými a zvyšovať ich kvalifikáciu prostredníctvom rôznych opatrení, aby sa čo najviac priblížili požiadavkám zamestnávateľov.